

Svar på fråga

Fråga 2000/01:499 av Lars Leijonborg om fallet Raoul Wallenberg och Sveriges agerande

Lars Leijonborg har ställt en fråga till mig om vilka åtgärder jag är beredd att vidta, dels för att sanningen om Raoul Wallenbergs öde skall komma fram, dels för att den svenska utrikesledningens hela agerande skall komma fram i ljuset.

Som Lars Leijonborg har kunnat konstatera har en svensk-rysk arbetsgrupp efter nio års arbete i dagarna lagt fram sina redovisningar. Syftet med tillsättandet av denna arbetsgrupp var just att få fram sanningen om Raoul Wallenbergs öde.

Åtskilligt har nu framkommit som kastar ytterligare ljus över omständigheterna kring Raoul Wallenbergs arrestering och fängelsevistelse liksom om agerandet under en rad år från sovjetisk och svensk sida. Ändå tvingas man konstatera att någon fullständig klarhet inte uppnåtts, främst på grund av att viktiga dokument inte tycks kunna påträffas. Det verkar stå ganska klart att en avgörande vändning för Raoul Wallenberg inträffade 1947 men från svensk sida kan vi inte, som den ryska sidan gör, slå fast att han avled detta år. Det finns fortfarande uppgifter som tyder på att han kan ha varit i livet senare, och dessa bör så långt möjligt följas upp.

Det har också framkommit att ett mer energiskt och målmedvetet uppträdande från svensk sida gentemot Moskva särskilt åren 1945-47 hade kunnat medföra en lyckligare utgång för Raoul Wallenberg och hans familj. Först och främst kunde mer bestämda svenska krav ha framförts.

En utväxling ter sig generellt sett mycket tveksam, men det förefaller idag som om en sådan nog hade kunnat lösa frågan 1945-46. Det måste emellertid slås fast att ansvaret för arresteringen och kvarhållandet i fängelse av en svensk diplomat helt åvilar den dåvarande sovjetiska regeringen, något som numera inte alls förnekas från rysk sida.

När det gäller en senare påstådd propå om utväxling av Stig Wennerström mot Raoul Wallenberg hävdar arbetsgruppen att omständigheterna var motsägelsefulla, och att det hittills inte varit möjligt att slå fast om det rörde sig om ett seriöst utväxlingsförsök.

Arbetsgruppen har i sin redovisning i viss utsträckning belyst det svenska agerandet över åren. Det är nu naturligt att som en uppföljning låta forskare granska den svenska utrikesledningens agerande närmare. Även ännu oklara frågor beträffande Raoul Wallenbergs öde kommer att kräva ytterligare utredning, antingen i Utrikesdepartementets regi eller genom särskilda forskarinsatser. Den ryska regeringen har förklarat sig beredd att samarbeta.

Jag vill slutligen erinra om att alla vittnesmål om Raoul Wallenberg i Utrikesdepartementets arkiv nu offentliggjorts.

Stockholm den 17 januari 2001

Anna Lindh